

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ
И ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Број: 353-01-002284/2010-02

Датум: 28.04.2015.

Немањина 22-26

Београд

На основу члана 15. став 4. Закона о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине (Службени гласник РС, број 135/04 и 25/15) и члана 192. Закона о општем управном поступку (Службени лист СРЈ, број 33/97 и Службени гласник РС, број 31/01 и 30/10), а решавајући по захтеву оператера ИГМ „Младост“ д.о.о. Лесковац, Пушкинова бб, Лесковац, за издавање интегрисане дозволе, број: 353-01-002284/2010-02, од 2. новембра 2010. године, државни секретар Министарства пољопривреде и заштите животне средине, по овлашћењу број 119-01-13/2/2015-09 од 12.01.2015.године, доноси

РЕШЕЊЕ

о издавању интегрисане дозволе

Издаје се интегрисана дозвола рег. број 5 оператеру ИГМ „Младост“ д.о.о. Лесковац, за рад целокупног постројења и обављање активности производње керамичких производа, на локацији катастарских парцела бр. 6366/1, 6366/6 и 6366/7 КО Лесковац, и утврђује следеће, и то:

I ОПШТИ ПОДАЦИ

1. Општи подаци о интегрисаној дозволи

Интегрисана дозвола регистарског броја 5 издаје се оператеру ИГМ „Младост“ д.о.о. Лесковац (у даљем тексту: Оператер), Пушкинова бб, из Лесковца, сходно Закону о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне (Службени гласник РС, бр. 135/04 и 25/15), Уредби о врстама активности и постројења за које се издаје интегрисана дозвола (Службени гласник РС, бр.84/05), Правилнику о садржини и изгледу интегрисане дозволе (Службени гласник РС, бр.30/06), Уредби о садржини програма мера прилагођавања рада постојећег постројења или активности прописаним условима (Службени гласник РС, бр.84/05) и Уредби о критеријумима за одређивање најбољих доступних техника, за примену стандарда квалитета животне средине и одређивање граничних вредности емисија у интегрисаној дозволи (Службени гласник РС, бр.84/05).

Сходно горе наведеној Уредби о врстама активности и постројења за које се издаје интегрисана дозвола (Службени гласник РС, бр.84/05), Оператер припада постројењима и активностима за које се издаје интегрисана дозвола и то дефинисана под тачком 3. *Индустрија минерала*

3.5 Постројења за производњу керамичких производа печењем, а нарочито црепа, цигле, ватросталне опеке, плочица, керамичког посуђа или порцелана, са производним капацитетом који прелази 75 t дневно, и/или са капацитетом пећи који прелази 4m³, са густином пуњења по пећи која прелази 300kg/m³.

У складу са тим Оператер се обратио надлежном органу, Министарству пољопривреде и заштите животне средине, за издавање интегрисане дозволе.

2. Општи подаци о постројењу

Постројење за производњу црепа ИГМ „Младост“ д.о.о. Лесковац, налази се на катастарским парцелама број: 6366/1, 6366/6 и 6366/7 КО Лесковац.

Предузеће се бави ископом глине и њеном даљом прерадом до финалног производа висококвалитетног црепа за потребе грађевинске делатности.

Предвиђени инсталирани капацитет постројења износи 330 t/дан готовог производа (или 100.000 ком/дан готовог производа). Производни капацитет износи 30 милиона црепа на годишњем нивоу. Дневна производња црепа за 2012.годину је износила 288,5 t/дан.

Број запослених у ИГМ „Младост“ д.о.о. Лесковац је 180 радника.

Процес производње црепа обавља се у три смене, седам дана у недељи, 350 дана у години.

3. Напомена о поверљивости података и информација

На основу члана 9. став 1. тачка 10. Закона о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине (Службени гласник РС, број 135/04 и 25/15), Оператер је уз захтев за добијање интегрисане дозволе доставио надлежном органу Изјаву којом се потврђује да су информације садржане у захтеву истините, тачне, потпуне и доступне јавности. Изјава је дата у Прилогу 2. Овом изјавом потврђено је да јавност има приступ захтеву за издавање интегрисане дозволе у целини осим информација које садрже пословну тајну и за које се захтева ограничен приступ јавности. 1.Особље и инвестициони трошкови –укупни трошкови са новим инвестицијама.

4. Информација о усаглашености

Захтев за добијање интегрисане дозволе, број 353-01-02284/2010-02, који је Оператер поднео, у складу је са одредбама Закона о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине (Службени гласник РС, број 135/04 и 25/15), Правилником о садржини, изгледу и начину попуњавања захтева за издавање интегрисане дозволе (Службени гласник РС, број 36/06) и Уредбом о садржини програма мера прилагођавања рада постојећег постројења или активности прописаним условима (Службени гласник РС, број 84/05). Захтев за добијање интегрисане дозволе садржи све податке прописане Законом. Уз захтев за добијање интегрисане дозволе оператер је поднео и сву потребну документацију прописану поменутиим Законом.

II. АКТИВНОСТ ЗА КОЈУ ЈЕ ЗАХТЕВ ПОДНЕТ И ОЦЕНА ЗАХТЕВА

1. Кратак опис активности за коју је захтев поднет

Предузеће ИГМ „Младост“ д.о.о. Лесковац, бави се производњом грађевинског материјала - црепа. Процес производње обавља се полумокрим поступком и обухвата следеће технолошке поступке:

1. Експлоатација глине из површинских копова
2. Примарна прерада глине
3. Обликовање
4. Сушење
5. Печење
6. Разлагање и паковање-палетизација, отпрема

1. Експлоатација глине из површинских копова

Глина се ископава на глиништима „Чекмин“ и „Мала Грабовица“ која се налазе 8,5 km и 12,5 km од Лесковца. Ископ се врши грађевинским машинама, скидањем материјала у две етаже висине 5 m. Транспорт глине се обавља камионима до одлагалишта у кругу фабрике.

2. Примарна прерада глине

Почетна припрема опекарске сировине обавља се на одлагалиштима. Довоз глине врши се у летњем периоду. Постоје 2 отворена одлагалишта за глину са глиништа „Чекмин“ и одлагалиште за глину „Мала Грабовица“, висине до 8m, где глина одлежава од 6 до 12 месеци. Након тог периода глина се убацује у два додача, мобилном утоварном лопатом, и то две врсте глине у односу 50:50%. Годишње се укупно преради око 170 000 t глине.

Постројење примарне прераде је у функцији 16 сати дневно, 6 дана недељно.

Тракастим гуменим транспортерима глина се доводи са одлагалишта до колног млина. После мешања и ситњења до одређене гранулације и проласка кроз решетке колног млина, глина одлази у ваљкасти (диференцијални млин) и двоосовинску филтер мешалицу где се меље на 1,00 mm гранулације и отпрема у силосе на одлежавање до почетка обликовања. Тако се завршава примарна прерада глине. Глина се одлаже у 8 силоса где одлежава 10 до 15 дана са циљем уклањања унутрашњих напона и уједначавања влаге. Млинови као и простор у коме се обављају поменуте операције се преко система одсисавања отпрашује, а прикупљена прашина враћа у процес производње.

3. Обликовање (сирова прерада)

Из силоса се глина допрема до дозатора који има функцију континуалног снабдевача вакуум агрегата, чија је функција финална припрема пластице. Тако припремљена смеша за пластице се води до секаћег стола где се димензионише форма која се револвер пресама обликује у коначну форму црепа.

4. Сушење

Обликовани цреп се поставља на дрвене рамице и убацује на металне регале, који се транспортују у сушару. Сушара је коморног типа, са 24 коморе, капацитета 7200 црепа. Процес сушења се одвија на температури од 60-90°C и аутоматски је регулисан. Време сушења једне шарже је 35-40 сати, односно до садржаја влаге у сушеном производу од 1-3%.

5. Печење

По завршеном процесу сушења цреп иде у тунелску пећ на печење где пролази кроз температурно дефинисане зоне, на температури од 860-900°C. Топлота за загревање тунелске пећи добија се сагоревањем природног гаса, топлотне моћи 33380 kJ/m³. Само

у случају нестанка природног гаса, као алтернативно гориво се користи мазут. По завршеном процесу печења врши се одгревање црепа и скидање са вагона тунелске пећи. Загрејан ваздух који се одсисава одводи се у сушару где се преостала топлотна енергија користи за сушење црепа.

Контролу и регулацију режима печења врши руководиоцац технолошког процеса према теоријској криви печења. Делимична адаптација пећи, којом је остварена боља регулација процеса, боља расподела температура по попречном пресеку пећи, боља колоризација и механичке особине производа, извршена је 2010.године. Током 2012.године, дошло је и до промене енергента, са мазута на природни гас.

6. Разлагање и паковање-палетизација, отпрема

Вагони са печеним црепом се довозе превозницом до постројења за претовар и паковање црепа. Овај погон је стављен у функцију 2007.године и потпуно је аутоматизован. Слогови се обмотавају термофолијом, обележавају декларацијом и слажу на стандардне палете, а затим се виљушкарком пребацују на складиште готових производа.

Цреп који не одговара захтевима квалитета одваја се као шкарт, у посебан контејнер и одвози на складиште лома. Лом се евидентира на крају серије у извештају „Рекапитулација производње“. Према Плану управљања отпадом, овај отпад се користи као материјал за тампонирање приступних путева до глиништа, или се продаје правним лицима за производњу шљака блокова.

2. Опис локације на којој се активност обавља

Макролокација

Производни погон предузећа за производњу црепа ИГМ „Младост“ д.о.о. Лесковац, налази се у јужној индустријској зони Лесковца, у насељу Кумалак, у улици Пушкинова бб.

Општина Лесковац се налази у Лесковачкој котлини између планина Бабичка гора, Селичевица и Крушевица. Средином општине пролази река Јужна Морава чије су највеће притоке у котлини водотоци Ветерница, Јабланица, Вучјанка, Пуста река и Власина. Сам град Лесковац је смештен на надморској висини од 228 m, и у њему живи око 92.000 становника.

Микролокација

Предметно постројење се налази на географској локацији N 42°59'35,92" и 21°57'43,01", у насељу Кумалак. Комплекс фабрике налази се на катастарским парцелама бр. 6366/1, 6366/6 и 6366/7 КО Лесковац. Површина локације фабрике простире се на 9ha и 20ag.

Са источне стране у непосредној близини се налази насеље Кумалак, на удаљености од око 20 m. Са западне стране налази се међународна пруга Ниш-Скопље, на удаљености од 15m. На северној страни се налази паркинг простор за возила и бензинска пумпа „OMV“. Са јужне стране фабрике налазе се индивидуални објекти на удаљености од 20 m.

Према геомеханичким својствима подручје предметног постројења карактерише стабилно тло. На овом подручју подземна вода се јавља у контактної зони кварталних водопрпусних и водонепропусних седиментата, на дубини 4-5 метара.

У непосредној близини локације нема других индустријских постројења.

Предметна локација је повезана на водоводну и канализациону мрежу општине Лесковац.

Напајање електричном енергијом врши се са подземног 10kV вода, преко трафо станице 10/0,4kV, са два трансформатора снаге по 1000kVA, која се налази у кругу фабрике. Производно-пословни комплекс предузећа за производњу црепа ИГМ „Младост“ д.о.о. Лесковац се састоји од:

1. Нова циглана - производна хала
2. Хала за паковање и разлагање црепа
3. Управна зграда
4. Портирница
5. ТНГ станица
6. Мазутна станица (танкване)
7. Трафо станица
8. Пумпна станица за мазут
9. Столарска радионица
10. Аутомеханичарска радионица

У околини фабрике не постоје заштићена подручја природе, археолошка налазишта, на које може утицати обављање активности у фабрици.

Према евиденцији Завода за заштиту споменика културе нема регистрованих непокретних културних добара у ближој околини.

Оператер је у захтеву за издавање интегрисане дозволе, у Поглављу III.1. Локација, дао потребне податке.

3. Постојеће дозволе, одобрења и сагласности

Оператер ИГМ „Младост“ д.о.о. Лесковац, поседује за све постојеће објекте одобрења за изградњу и употребне дозволе, што је дато у Каталогу прилога, као и у захтеву у делу II.2.1.5.

Уз захтев за издавање интегрисане дозволе оператер је поднео и списак пројеката за изграђено постројење, који су стављени на увид Министарству пољопривреде и заштите животне средине приликом обиласка локације и приликом израде нацрта интегрисане дозволе.

Оператер поседује Мишљење издато од стране Министарства животне средине, рударства и просторног планирања (бр. 532-02-00192/2011-02 од 05.04.2011.године) о спровођењу поступка процене утицаја затеченог стања на животну средину, на основу кога је закључено да због поседовања употребне дозволе, није потребна израда студије затеченог стања.

Оператер поседује сагласност на План заштите од пожара издату од стране Министарства унутрашњих послова, Сектор за ванредне ситуације, Одељење за ванредне ситуације у Лесковцу, Одсека за превентивну заштиту под бр.5308 од 13.11.2014.године.

Оператер поседује сагласност на План заштите од удеса од стране Министарства унутрашњих послова, Сектор за ванредне ситуације, Одељење за ванредне ситуације у Лесковцу, за предметно постројење у складу са Законом о ванредним ситуацијама (Службени гласник РС, број 111/09 и 92/11), под бројем 5303 од 12.11.2014.године

Оператер поседује потребна Акта о праву коришћења природних ресурса:

Решење о експлоатацији глине као опекарске сировине на лежишту Чекмин издату од Министарства рударства и енергетике, број: 310-02-00502/2008-06 од 22.07.2008.године;

Решење о експлоатацији опекарских сировина са експлоатационог поља Мала Грабовница издату од Министарства рударства и енергетике број: 310-02-0723/2007-06 од 25.11.2008.године.

Оператер поседује Уверење да су објекти који су својина ИГМ „Младост“ доо Лесковац, прикључени на јавни водоводни и канализациони систем који одржава ЈКП „Водовод“ из Лесковца, број: 862 од 1.03.2010.године.

Оператер поседује Решење о издавању водне дозволе за складиштење нафтних деривата и испуштање пречишћених отпадних вода из производног погона на кп.број 6636/1 КО Лесковац, број: 325-04-677/2011-07 од 15.08.2011.године, издато од Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, Републичке дирекције за воде. На основу услова бр.7, наведене водне дозволе, оператер је у обавези да прибави водну дозволу за складиштење нафтних деривата у једном, новоизграђеном резервоару, за који је издата употребна дозвола број: 351-7818/12-02 од 19.07.2012.године, од Градске управе за урбанизам и комунално стамбене послове, града Лесковца, у року важности водне дозволе, односно до 15.08.2015.године. Оператер је дао изјаву од 11.03.2014.године, да се три резервоара за складиштење нафтних деривата (мазута) тренутно не користе за те намене, с обзиром да оператер као енергент од 2012.године користи природни гас, па су резервоари ван функције.

Оператер поседује Решење о употребној дозволи спољашњег и унутрашњег челичног разводног гасовода природног гаса за комплекс циглане Младост на КП 6366/1 КО Лесковац, издато од Градске управе за урбанизам и комунално стамбене послове бр.351-7818/12-02 од 25.05.2012.године и бр.351-7890/12-02 од 19.07.2012.године.

У прилогу ове дозволе налази се листа свих постојећих дозвола, одобрења и сагласности надлежних органа и организација које је оператер приложио уз захтев за издавање интегрисане дозволе, у Поглављу II.2.3.

4. Главни утицаји на животну средину

У процесу производње црепа, једно од најважнијих питања у очувању животне средине су велика потрошња енергије и емисије у ваздух.

Емисије у ваздух потичу од сагоревања горива и дифузне емисије прашине у примарној преради. Такође имају утицај и емисије у ваздух од процеса сушења јер се у процесу користи ваздух из секције одгревања црепа.

Емисије буке су од мањег значаја, такође и утицај на воде и земљиште.

Утицај на ваздух: Печење глине у тунелској пећи представља најзначајнији део процеса, у смислу потрошње енергије и емисија у ваздух. Оператер врши редовну контролу загађења ваздуха мерењем емисије штетних и опасних материја у животној средини, које настаје при обављању делатности у погонима Примарне прераде и обликовања, Коморне сушаре и Тунелске пећи, у складу са Уредбом о граничним вредностима емисије загађујућих материја у ваздух (Сл.гласник РС, бр.71/2010, 6/2011-испр.). У складу са наведеним актом оператер врши мерења следећих параметара и то: Е1-емитер из примарне прераде и обликовања (прашкaste материје); Е2-емитер из коморне сушаре (прашкaste материје); Е3-емитер из тунелске пећи (прашкaste материје, оксиди азота, оксиди сумпора, неорганска једињења флуора и хлора, органска једињења-ТОС и VOC (бензен, стирен, метанол и фенол). Оператер врши

повремена мерења два пута годишње, на сва три емитера, на основу Закона о заштити ваздуха (Сл.гласник РС, бр.36/09 и 10/13).

Поред тачкастих постоје и дифузне емисије као што су неконтролисане емисије са складишта материјала, саобраћајница за пролаз возила кроз круг фабрике и одређене тачке транспорта и пресипне тачке материјала које нису унутар неког објекта. Дифузне емисије се састоје од прашкастих материја и издувних гасова возила.

Утицај на површинске воде: Постојећи канализациони систем у предузећу у комплексу црепане решен је по сепарационом систему. На подручју комплекса, генеришу се следећи токови отпадних вода:

- технолошке отпадне воде - од прања гипсаних калупа, механизације и уређаја (процесне воде се губе испаравањем)
- санитарне отпадне воде
- атмосферске воде

Све отпадне воде се испуштају у канализациони систем града Лесковца. Технолошке отпадне воде се након примарног третмана таложења, испуштају заједно са санитарним отпадним водама у градску канализацију. Атмосферске воде се одводе у два сепаратора уља и масти (изграђених 2010.године), и бетонски седиментни таложник пре испуштања у канализациони систем града Лесковца.

За сада не постоји постројење за пречишћавање отпадних вода Града Лесковца, већ се отпадне воде као такве упуштају у најближи водоток, реку Ветерницу, слив Јужне Мораве.

Са предметног постројења нема директног испуштања отпадних вода у водно тело нити у земљиште.

Утицај на земљиште: На локацији постројења ИГМ „Младост“ д.о.о. Лесковац, постоји складишни простор за мазут, тачније постоје два резервоара запремине $V=2 \times 500 \text{ m}^3$ и један нови резервоар који се не користи на основу Изјаве бр.573, од 14.02.2014.године. Сви надземни резервоари смештени су у бетонску танквану, висине 1,8m.

Такође оператер поседује подземни резервоар за дизел гориво капацитета од 20.000 литара, са дуплим плаштом. До сад није било испитивања подземних вода нити земљишта у непосредној околини резервоара. За време употребе овог резервоара није било акцидентних ситуација.

Отпад: У процесу производње црепа у фабрици ИГМ „Младост“ д.о.о. Лесковац, током редовног рада, генеришу се разне врсте отпада који је по карактеру: неопасан и опасан отпад. Сви видови отпада су производ начина производње и грубо се могу раздвојити на: отпад из процеса производње, отпад из процеса одржавања опреме и отпад из радионице одржавања возног парка. Неопасан отпад је следећи: пепео (шљака и прашина из котла), метални отпад од стругања и обраде ферометала, паљена жица, истрошене гуме, дрвени отпад –палете, рамнице, пластични отпад, папирни отпад.

Опасан отпад је следећи: истрошени акумулатори, отпад од електричних и електронских производа, отпадно уље и муљеви из сепаратора уље/вода. Овај отпад се привремено складишти у металним бурадима, на дрвеним палетама, са бетонском подлогом, ограђен и наткривен. Бурад су затворена металним поклопцима и обележена. Сва количина генерисаног отпада се предаје овлашћеним предузећима које га преузимају на третман. Отпад је одложен на више предвиђених локација и предаје се овлашћеним предузећима које имају дозволу за складиштење, транспорт и третман, са правилним кретањем документације предметног отпада. ИГМ „Младост“ д.о.о. Лесковац нема сопствену локацију за одлагање отпада, већ само привремено одлагање до испоруке овлашћеним оператерима. Податке о количинама генерисаног отпада оператер је дао у прилогу захтева: План управљања отпадом.

Бука: Главни извори буке са аспекта заштите животне средине на локацији ИГМ „Младост“ д.о.о. Лесковац, на отвореном простору су следећи: транспортна возила од копова до одлагалишта, грађевинска механизација унутар локације постројења, систем за отпашивање, систем за одсисавање топлог ваздуха. Извори буке у затвореном простору су: колни млин, вакуум агрегат, диференцијални млин, вакуум турбине са пресама, компресор.

У 2012.години је пројектован и постављен двослојни зид у сврху елиминисања дифузних емисија и буке у животној средини. Након извршених мерења дневног и ноћног нивоа буке у животној средини, у складу са Уредбом о индикаторима буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини (Сл.гласник РС, бр.75/10), закључено је да активности које се обављају у ИГМ „Младост“ д.о.о. Лесковац, емитује буку која НЕ ПРЕЛАЗИ највиши дозвољени ниво у референтном стамбеном објекту за дневно и ноћно мерење нивоа буке.

Током редовних активности фабрике за производњу црепа нема значајних извора вибрација у животној средини.

Ризик од удеса: Акцидентне односно хаваријске ситуације које се могу произвести у фабрици су: пожари, експлозије, цурење опасних материја или комбиновани акциденти. У циљу поузданог управљања ризиком спроводе се планиране мере заштите. За гашење евентуалних пожара на објекту, предвиђена је спољна и унутрашња хидрантска мрежа, системи за дојаву пожара и програми обавезне теоријске и практичне обуке радника. Дефекти цурења су могући, али је постројење тако пројектовано да је немогућа контаминација земљишта и водотока.

У области заштите од хемијског удеса оператер није севесо постројење тако да не подлеже изради документа о Политика превенције од удеса, нити документа Извештај о безбедности и План заштите од удеса, на основу Листе опасних материја и њиховим количинама и крутеријумима за одређивање врсте документа које израђује оператер севесо постројења.

Главне утицаје рада постројења на животну средину оператер је описао у делу захтева П.3. Кратак извештај о значајним утицајима на животну средину.

5. Коментари/мишљења

У току спровођења процедуре издавања интегрисане дозволе, а након подношења комплетног захтева за издавање интегрисане дозволе, као и комплетне документације, од стране оператера ИГМ „Младост“ д.о.о. Лесковац, број 353-01-02284/2010-02, надлежни орган, Министарство енергетике, развоја и заштите животне средине, издало је обавештење за јавност о пријему комплетног захтева за издавање интегрисане дозволе у дневном листу „Политика“, дана 19.03.2014.године. Такође, о пријему захтева упућено је писмено обавештење јединици локалне самоуправе Општини Лесковац, Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде, Републичкој дирекцији за воде као и Заводу за заштиту природе.

Након израђеног нацрта интегрисане дозволе, у складу са законом, спроведен је јавни увид у израђен нацрт дозволе и пратећу документацију. Надлежни орган је издао обавештење за јавност о израђеном нацрту интегрисане дозволе у дневном листу „Данас“, дана 3.04.2015.године. Такође је о израђеном нацрту интегрисане дозволе упућено и писмено обавештење јединици локалне самоуправе Општини Лесковац, Заводу за заштиту природе Републике Србије, Министарству пољопривреде и заштите животне средине- Републичкој дирекцији за воде.

Други органи и организације, као и представници заинтересоване јавности могли су да

доставе своја мишљења на захтев, као и на нацрт дозволе, Министарству пољопривреде и заштите животне средине, у року од 15 дана од дана пријема обавештења о поднетом захтеву и обавештења о урађеном нацрту интегрисане дозволе.

5.1. Органа локалне самоуправе (општина/град)

Нема коментара.

5.3. Јавних и других институција

На захтев за издавање интегрисане дозволе Завод за заштиту природе Србије је дао позитивно мишљење.

5.4. Надлежних органа других држава у случају прекограничног загађивања

Рад фабрике ИГМ „Младост“ д.о.о. Лесковац, нема утицаја на прекогранично загађење.

5.5. Представника заинтересоване јавности

Нема коментара.

6. Процена захтева

6.1 Примена најбољих доступних техника

За процену процеса и активности у ИГМ „Младост“ д.о.о. Лесковац, и усаглашености са најбољим доступним техникама, оператер је урадио детаљну усклађеност са Референтним документом о најбољим доступним техникама за ову врсту индустрије - *Reference Document on Best Available Techniques in Ceramic Manufacturing Industry, August 2007*. Када је у питању енергетска ефикасност поређењем су обухваћене мере дате у референтном документу - *Reference Document on Best Available Techniques for Energy Efficiency, Februar 2009*. Такође је коришћен документ *Reference Document on the General Principles of Monitoring, July 2003*.

Усклађеност је постигнута код следећих релевантних најбољих доступних техника поменутих референтних докумената:

1. Технике за управљање процесом (управљање заштитом животне средине, уређење простора и одржавање)
2. Технолошки ток производње
3. Контрола улазних сировина и горива које улазе у процес (лабораторијска контрола улазних сировина; коришћење горива са ниским садржајем сумпора, азота, хлора, метала и испарљивих органских једињења)
4. Редовно праћење и мерење процесних параметара и емисија
5. Постизање минималне специфичне потрошње енергије (оптимизација топлотних услова (криве печења) у зонама предгревања, печења и одгревања; одвођење целокупне количине топлоте из зоне одгревања у сушаре; улаз полупроизвода у зону предгревања са минималним садржајем влаге)
6. Смањење потрошње електричне енергије (применом система управљања електричном енергијом; употребом опреме са високом енергетском ефикасношћу)
7. Одржавање ниског нивоа емисија у ваздух: прашкасте материје, NO_x, SO₂, HF, HCl, VOC, CO;
8. Дифузне емисије прашине: путеви око копа се прскају водом у сувим временским условима, процеси прераде и обликовања глине се одвијају у затвореном простору; одлагалиште глине је заштићено зидом у сврху смањења

- фугитивне емисије
9. Каналисана емисија прашине
 10. Емисије у воде (санитарна вода, атмосферске отпадне воде, технолошке отпадне воде од прања гипсаних калупа, механизације и уређаја); предузеће нема процесних отпадних вода
 11. Управљање отпадом (поновна употреба сувог лома, прашине сакупљене у производном процесу; складиштење отпада на непропусним и отпорним подлогама; дефинисање токова кретања отпада код оператера и начин предвиђен прописима; јасно означавање врсте отпада)
 12. Бука (идентификација значајних извора буке и предузимање мера ради смањење нивоа буке у зонама где ће она имати значајан утицај на околину).
 13. Заштита подземних вода (сви складиштени материјали на локацији су у прихватним посудама, уз коришћење предвиђених радних и инцидентних техника за превенцију и техника за руковање, нема испуштања отпадних вода у подземно водно тело)

Делимична усаглашеност са најбољим доступним техникама постоји код:

1. Управљања заштитом животне средине

Оператер се придржава Политике заштите животне средине, али још није увео Систем управљања заштитом животне средине. Оператер је предвидео увођење система управљања заштитом животне средине у складу са стандардом ISO 14001:2004.

Уз захтев за добијање интегрисане дозволе оператер је приложио и Програм мера прилагођавања рада постојећег постројења условима прописаним Законом о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине, где су описане мере које намерава да предузме у циљу усклађивања са БАТ захтевима (захтевима најбољих доступних техника), тамо где је то неопходно, као и временском динамиком спровођења тих мера и динамиком финансирања (Документација – Прилог)

6.2. Коришћење ресурса

Сировине и помоћни материјали

Основна сировина за производни програм Фабрике је глина која се експлоатише са површинских копова „Мала Грабовница“ и „Чекмин“, у близини Лесковца. Грађевинским машинама се материјал скида и утоварује у транспортна средства која допремају глину квалитета I и квалитета II, до одлагалишта у кругу производне јединице у Лесковцу.

За производњу црепа користи се композит ове две врсте глине. Глина је високопластична, што значи да је ситнозрнасте структуре са високом моћи везивања воде што омогућава фино обликовање, веома је квалитетна јер не садржи примесе кречњака, песка и осталих нежељених елемената, што дозвољава печење на релативно ниској температури (око 860°C). Присуство оксида гвожђа даје јединствену карактеристику готовом производу – црвену постојану боју.

Фабрика је у току 2012. године утрошила 125.781 m³ глине у свом производном процесу. Податке о коришћењу сировина и помоћних материјала са максимално предвиђеном годишњом потрошњом истих, оператер је дао у Прилогу: Табеларни преглед, Табела бр.1 Коришћење сировина и помоћних материјала.

У ИГМ „Младост“ д.о.о. Лесковац, у процесу производње се не користе опасне хемијске супстанце и хемијски производи као сировине или помоћни материјали.

Вода

Фабрика „ИГМ „Младост“ д.о.о. Лесковац, се снабдева водом из градске водоводне мреже јавног предузећа ЈКП „Водовод“ Лесковац, који дистрибуира воду из 26 субартеријских бунара у околини Лесковца и акумулације Барје. Вода се користи за припрему глине, за влажење саобраћајница и других извора фугитивне прашине и за санитарне потребе. Количина воде за припрему глине која улази у технолошки процес умногоме зависи од количине влаге коју садржи сировина. У циљу смањења потрошње воде и усаглашавања са БАТ захтевима оператер спроводи сталну контролу исправности мерача потрошње, превентивно одржавање водоводних инсталација, а планира и уградњу аутоматских вентила у циљу избегавања цурења. Место улаза воде поседује мерач протока и обрачунати проток је $35,60 \text{ m}^3/\text{дан}$.

Укупна потрошња воде у 2012.години је била 13.000 m^3 од тога: за производне процесе односно за припрему глине око $9019,2 \text{ m}^3$, за влажење саобраћајница и других извора фугитивне прашине око 1000 m^3 , за санитарне потребе $2980,0 \text{ m}^3$. Потрошња воде по тони производа износи $134,48 \text{ m}^3/\text{t}$.

Податке о потрошњи воде оператер је дао у Поглављу III.4.3 и Табели 10 у Прилогу: Табеларни прегледи.

Енергија

ИГМ „Младост“ д.о.о. Лесковац, као енергенте у процесу производње користи:

- природни гас

За потребе грејања објеката, као и у технолошком процесу производње, као енергент се користи природни гас. Природни гас се троши у количини $4\ 996\ 864 \text{ m}^3$ годишње (за 2012.годину, када је фабрика радила са 87% капацитета) . Као алтернативно гориво се користи **мазут**

- електричну енергију

Користи се у свим фазама процеса производње као и за сва остала потребна напајања. Највећи део утрошене електричне енергије у фабрици ИГМ „Младост“ д.о.о. Лесковац (за 2012.годину), је за производни процес око $7\ 525\ 500 \text{ kWh}$ годишње, док је за осветљење потрошено $376\ 275 \text{ kWh}$ годишње.

- евро дизел гориво

Користи се за потребе транспорта. У току 2012.године потрошено је $158\ 505 \text{ l}$.

Податке о коришћењу енергије оператер је дао у Поглављу III.4.2.захтева.

Уз захтев за добијање интегрисане дозволе оператер је приложио и План мера за ефикасно коришћење енергије као посебан документ.

6.3. Емисије у ваздух и њихов утицај на животну средину

У фабрици ИГМ „Младост“ д.о.о. Лесковац у процесу производње црепа, јављају се емисије загађујућих материја у ваздух. Те емисије потичу од процесних агрегата у фабрици и могу се поделити на: емисију прашине у процесу примарне и сирове прераде глине; емисију гасовитих и прашкастих материја у процесу сушења и емисију загађујућих једињења у процесу печења. Дифузне емисије се јављају приликом дистрибуције глине од одлагалишта до примарне прераде, као и унутар просторија где се одвијају производни процеси. Емитери сушаре и тунелске пећи не поседују систем за смањење емисије загађујућих материја. Као енергент се користи природни гас.

Податке о емисијама у ваздух, мерама за смањење емисија, мониторингу, оператер је дао у захтеву у: Поглављу III.5. Емисије у ваздух, Прилогу 2., табеле 11 – 21 и Плану вршења мониторинга, Поглавље 4.

Тачкастих извора емисија има укупно три. Емисије загађујућих материја у ваздух врше се на следећим емитерима:

- Е1 - емитер отпрашивача у примарној преради - опремљен врећастим филтером
- Е2 - емитер сушаре - не поседује уређај за смањење отпадних гасова у ваздух
- Е3 - емитер тунелске пећи - не поседује уређај за смањење отпадних гасова у ваздух

Загађујуће материје које се могу емитовати у ваздух су:

- *прашкасте материје* - које настају у примарној преради глине (приликом мљења у грубом и фином млину); у сушари; као и у тунелској пећи;
- *гасовите сустанце*: оксиди азота (NO_x); угљен моноксид (CO); флуороводоник (HF) и хлороводоник (HCl) и угљоводоници (ТОС), органске материје (бензен, фенол, стирен и метанол)- који настају у тунелској пећи.

У фабрици ИГМ „Младост“ д.о.о. Лесковац, у примарној преради глине и приликом мљења у грубом и фином млину, које су извор емитовања загађујућих материја, примењен је систем за пречишћавање отпадних гасова. Дифузна емисија прашине у просторијама где се одвијају процеси и где долази до појаве прашине, се одсисава путем одсисних канала до уређаја за отпрашивање са врећастим филтерима чији капацитет је Q=24500m³/h. Пречишћени гасови испуштају се из врећастог филтера у атмосферу, а сакупљене прашкасте материје, након отресања вреће филтера, враћају се у процес одговарајућим транспортерима.

Мерења емисија загађујућих материја се обављају у складу са важећим прописима из ове области од стране облашћене организације.

Дифузни или фугитивни извори емисија, емисије са складишта сировина, привремених складишта отпада, издувних гасова возила, су карактеристични за овај тип процеса производње. Дифузне емисије које потичу од транспорта контролишу се помоћу редовног влажења саобраћајница и путева и редовног одржавања фабричког круга. Саобраћајнице у кругу фабрике су асфалтиране. Значајни извор емисија прашине представља одлагалиште глине у кругу фабрике, јер долази до разношења честица ветром и спирања атмосферским падавинама. У том циљу оператер предузима следеће мере: влажење одлагалишта у ветровитим данима; влажење транспортних путева и постављање заштитних баријера од ветра.

У процесу производње црепа у фабрици ИГМ „Младост“ д.о.о. Лесковац, не користе се материје са снажно израженим мирисом.

6.4. Емисије у воду и њихов утицај на животну средину

Податке о емисијама у воду и мониторингу, оператер је дао у захтеву у: Поглављу III.6. Емисије штетних и опасних материја у воде, Прилогу 2., табеле 22 – 34, и Плану вршења мониторинга.

Фабрика ИГМ „Младост“ д.о.о. Лесковац, поседује Решење о издавању водне дозволе за складиштење нафтних деривата и испуштање пречишћених отпадних вода из производног погона број 325-04-677/2011-07, од 15.08.2011.године, издату од стране Републичке дирекције за воде. Ова дозвола је саставни део документације која је предата уз захтев за добијање интегрисане дозволе.

На подручју комплекса, генеришу се следећи токови отпадних вода:

- технолошке отпадне воде - од прања гипсаних калупа, механизације и уређаја (процесне воде се губе испаравањем)
- санитарне отпадне воде
- атмосферске воде

Све отпадне воде се испуштају у канализациони систем града Лесковца. Технолошке отпадне воде се након примарног третмана таложења, испуштају заједно са санитарним

отпадним водама у градску канализацију. Атмосферске воде се одводе у два сепаратора уља и масти (изграђених 2010.године), и бетонски седиментни таложник пре испуштања у канализациони систем града Лесковца.

Постојећи канализациони систем у предузећу у комплексу црепане решен је по сепарационом систему. Све отпадне воде се испуштају у канализациони систем града Лесковца.

Технолошке отпадне воде се након примарног третмана таложења, испуштају заједно са санитарним отпадним водама у градску канализацију. Муљ из таложника се враћа у процес производње.

Атмосферске воде се одводе у два сепаратора уља и масти и бетонски седиментни таложник пре испуштања у канализациони систем града Лесковца.

Укупна количина генерисаних отпадних вода на подручју целе фабрике на годишњем нивоу креће се око 6.300 m³.

Све отпадне воде, са претходним примарним третманом таложењем, се испуштају у канализациони систем града Лесковца. За сада не постоји Постројење за пречишћавање отпадних вода Града Лесковца, већ се као такве упуштају у најближи водоток, реку Ветерницу, слив Јужне Мораве.

На локацији фабрике ИГМ „Младост“ д.о.о. Лесковац, нема испуштања отпадних вода у подземне воде.

6.5 Заштита земљишта

Заштиту земљишта и подземних вода оператер је обрадио у захтеву за добијање интегрисане дозволе у Поглављу III.7. Заштита земљишта и подземних вода и Прилогу I.3: План извођења мониторинга. План мониторинга квалитета подземних вода који је израдио оператер и који је саставни део документације која је предата уз захтев, омогућава превентивно деловање у случају појављивања загађујуће материје у земљишту и подземним водама (у случају акцидента).

До сада нису вршена мерења квалитета земљишта нити подземних вода. На локацији фабрике ИГМ „Младост“ д.о.о. Лесковац, налази се подземно складиште дизел горива капацитиета 20.000 l.

Планом мониторинга који је израдио оператер предвиђа се узорковање подземних вода у околини наведеног подземног резервоара за дизел гориво. Програмом мера је предвиђена уградња 3 пиезометра у околини наведеног резервоара у 2015.години, како би се могао оценити његов евентуални утицај на подземне воде. У условима редовног рада не долази до загађивања земљишта.

6.6. Управљање отпадом

Податке о управљању отпадом, предузетим мерама за управљање отпадом, мониторингу, оператер је дао у захтеву у Поглављу III.8. Управљање отпадом, затим у Плану управљања отпадом, Плану вршења мониторинга и Табелама 35 – 37.

У процесу производње у фабрици ИГМ „Младост“ д.о.о. Лесковац, генеришу се разне врсте отпада. Идентификоване су следеће врсте отпада: отпад који се генерише у процесу производње, отпад који настаје при редовном машинском одржавању, амбалажни отпад, комунални отпад. По карактеру генерисани отпад у фабрици је опасан и неопасан.

Разврставање отпада

У фабрици ИГМ „Младост“ д.о.о. Лесковац, врши се разврставање отпада приликом његовог настанка у погонима и за то постоји дефинисана писана процедура. Разврстани отпад се односи на планом предвиђена места за складиштење.

Привремено складиштење опасног отпада

У фабрици ИГМ „Младост“ д.о.о. Лесковац, постоји складиште за следеће врсте опасног отпада, у ком је свака врста отпада збринута у посебну посуду, тако да не долази до мешања отпада:

- отпад од електричних и електронских производа
- отпадна (рабљена) уља
- муљеви из сепаратора уље/вода
- стари акумулатори

Складиштење опасног отпада је затвореног типа, са кровом и бетонском подлогом.

Опасан отпад који се генерише у фабрици ИГМ „Младост“ д.о.о. Лесковац, се одвојено сакупља у затворене посуде означене са натписом „опасан отпад“ и називом врсте отпада и обележене ознаком из каталога, а потом се адекватно складишти у привремено складиште опасног отпада.

Опасан отпад (уља и мазива, муљеви из сепаратора) се привремено одлажу у засебним металним бурадима, у оквиру ограђеног покривеног простора са бетонском подлогом и хемијски отпорним полуконтејнерима, који могу да приме целокупну количину отпадног уља. Бурад су прописно обележена. Опасан отпад (електрични и електронски отпад, истрошени акумулатори) такође се одлажу у кисело отпорне полуконтејнере на бетонској подлози. Након привременог складиштења врши се предаја отпада овлашћеном оператеру, уз пратећу документацију.

Привремено складиштење неопасног отпада

У фабрици ИГМ „Младост“ д.о.о. Лесковац, привремено се складиште следеће врсте неопасног отпада:

- пепео (шљака и прашина из котла)
- метални отпад-од стругања и обраде ферометала
- метални отпад –паљена жица
- истрошене гуме
- дрвени отпад –палете, рамнице

Привремено складиштење амбалажног отпада

- Пластична амбалажа
- Папир и картон
- Дрвена амбалажа

Као комунални отпад се јавља мешани комунални отпад и он се одлаже у пластичне контејнере и збрињава преко овлашћеног оператера.

Превоз отпада

ИГМ „Младост“ д.о.о. Лесковац не врши транспорт отпада ван фабрике, а у самој фабрици, настали отпад са било које линије, до привремених складишта обавља се интерним транспортом. Отпад који се транспортује ван фабрике врше овлашћени оператери. Услугу транспорта у том случају за њега врши овлашћени оператер, са ким предузеће има потписан уговор. Пuteви кретања отпада у самом предузећу и ван њега су строго дефинисани.

Прерада отпада: третман и рециклажа

Неопасан отпад који се генерише у производном процесу (печени лом, дрвене палете) се користе у предузећу у сврху тампонирања приступних путева до глиништа (печени лом-као инертни отпад) и за репаратуру употребљивих дрвених палета (дрвене палете). Сав неопасан отпад који се генерише у фабрици ИГМ „Младост“ д.о.о. Лесковац, продаје се оператерима овлашћеним за третман те врсте отпада. Опасан отпад по Уговору, преузима испоручилац сировине од кога је тај отпад и настао.

Одлагање отпада

ИГМ „Младост“ д.о.о. Лесковац, не врши одлагање отпада, већ сав генерисани отпад предаје овлашћеним организацијама који отпад превозе до места коначног третмана. Оператер има потписан уговор са овлашћеним оператером за одлагање комуналног отпада.

Контрола и мерење

У фабрици ИГМ „Младост“ д.о.о. Лесковац, спроводе се активности контроле и мерења (анализа) у оквиру управљања отпадом, од момента његовог настанка до тренутка коначног збрињавања. За сав отпад урађене су анализе испитивања отпада одређивањем карактера отпада и опасних материја које се налазе у њиховом саставу.

Оператер је у захтеву дефинисао процес управљања отпадом у постројењу: сакупљање и раздвајање отпада, привремено складиштење отпада, превоз отпада, упућивање отпада на третман и рециклажу код других оператера, одлагање отпада, контролу и мерење (анализе) отпада и документовање и извештавање.

6.7 Бука и вибрације

Податке о буци и вибрацијама, мерама за смањење нивоа буке и мониторингу оператер је дао у захтеву у: Поглављу III.9. Бука и вибрације, у Прилогу: Документација – План вршења мониторинга и Табели 38.

Извори буке на локацији фабрике ИГМ „Младост“ д.о.о. Лесковац, на отвореном простору су: транспортери глине од копова од одлагалишта; грађевинска механизација за унутрашњи транспорт од одлагалишта до додавача; систем за отпашивање; систем за одсисавање топлог ваздуха.

У затвореном простору то су: колни млин; вакуум агрегат; диференцијални млин; вакуум турбине на пресама; компресор.

У циљу смањења буке у ИГМ „Младост“ д.о.о. Лесковац, до сада су примењене следеће мере које су у складу са одговарајућим БАТ препорукама и то:

- Ограђивање локације постројења – емитера звука (изграђен је заштитни зид висине 8m, целом дужином према насељу Кумалак)
- Вибрациона изолација код већих машина
- Коришћење пригушивача и споро ротирајућих вентилатора
- Звучна изолација зидова и прозора
- Вршење бучних активности ван објаката, само у току дневне смене
- Програмско одржавање постројења

Планом мониторинга животне средине у ИГМ „Младост“ д.о.о. Лесковац, предвиђено је да се мерење буке спроводи на три референтна места у циљу испитивања усклађености емитованог нивоа буке са прописаним нивоима.

Мерења буке у кругу фабрике и у животној средини врше се од стране овлашћене организације.

У захтеву за добијање интегрисане дозволе оператер је приложио и План вршења мониторинга нивоа буке.

Оператер у захтеву наводи и да током редовног рада фабрике ИГМ „Младост“ д.о.о. Лесковац нема значајних извора вибрација у животној средини.

6.8 Ризик од удеса и план хитних мера

У складу са Листом опасних материја и њиховим количинама и критеријумима за одређивање врсте документа, оператер не подлеже изради документа Политика превенције удеса, нити документа Извештај о безбедности и План заштите од удеса, која израђују оператери севесо постројења.

У Поглављу III.10. захтева оператер је дао План заштите од удеса, где је обрадио мере заштите животне средине у току редовног рада објекта, мере заштите у случају удеса и мере заштите по престанку рада. Могуће акцидентне односно хаваријске ситуације које се у фабрици могу јавити су: пожари, експлозије, цурење опасних материја или комбиновани акциденти. На основу могућих последица по живот и здравље људи, као и животну средину ризик се оцењује као средњи (III ниво удеса).

У Поглављу III.11 захтева оператер је обрадио мере у случају нестабилних начина рада постројења, којима се утврђују процедуре за осигуравање контролисаног начина рада у циљу заштите животне средине. У случају изненадног престанка производње или отказа опреме, систем аутоматски детектује квар и поступак заустављања производње тече по тачно утврђеном редоследу поступака.

6.9 Процена мера у случају престанка рада постројења

План мера за заштиту животне средине после престанка рада и затварања постројења којим се умањују или у потпуности уклањају негативни утицаји рада фабрике ИГМ „Младост“ д.о.о. Лесковац на животну средину, приложен је у склопу захтева за добијање интегрисане дозволе.

Овим планом дефинисани су кораци којима би се дефинитивни престанак рада постројења, монтажа опреме и објеката и враћање земљишта у стање пре изградње фабрике одвијао у две фазе: фаза 1 - која би обухватила све активности обустављања процеса производње, монтажу опреме, уклањање инфраструктурних објеката са темељима, као и складишта, одлагање или продаја залиха материјала и отпада насталог у процесу производње, као и отпада насталог у процесу монтаже и уклањања објеката, продавање или одвожење демонтиране опреме на предвиђену локацију, и фаза 2 - која представља враћање предметне површине у стање у коме се она може користити сходно њеној планираној намени.

6.10 Закључак процене

Захтев за издавање интегрисане дозволе који је оператер ИГМ „Младост“ д.о.о. Лесковац предао Министарству енергетике, развоја и заштите животне средине, израђен је у складу са Законом о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине (Службени гласник РС, број 135/04 и 25/15) као и Правилником о садржини, изгледу и начину попуњавања захтева за издавање интегрисане дозволе (Службени гласник РС, број 30/06).

Оператер је уз захтев за издавање интегрисане дозволе поднео и потребну документацију у складу са чланом 9. Закона о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине.

Захтев за издавање интегрисане дозволе који је поднео оператер садржи све што је прописано постојећом законском регулативом. У захтеву је оператер приказао усклађеност рада постројења са одредбама Закона о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине, усклађеност рада постројења са најбољим доступним техникама.

III УСЛОВИ

1. Важност интегрисане дозволе и рок за подношење новог захтева

1.1 Важност

Ова дозвола важи 10 (десет) година.

1.2 Рок за подношење новог захтева

Новембар 2024.године

2. Рад и управљање постројењем

2.1 Рад и управљање

Оператер се бави ископом глине и њеном даљом прерадом до финалног производа висококвалитетног црепа за потребе грађевинске делатности.

Процес производње обухвата допрему и складиштење сировине (глине), припрему глине полумокрим поступком, затим обликовање црепа, сушење, печење, разлагање и паковање-палетизацију, отпрему готовог производа. У фабрици грубе керамике се осим основне сировине не додаје било која друга материја, глазури, боје и сличан материјал.

Пројектовани капацитет постројења износи **330 t/дан** готовог производа.

Производни капацитет износи 100.000 ком/дан или 30 милиона црепа на годишњем нивоу.

Број запослених у ИГМ „Младост“ д.о.о. Лесковац је 180.

Управљачка структура дефинисана је организационом шемом и описом послова.

2.2 Радно време

Процес производње обавља се у 3 смене (24 сата), седам дана у недељи, 365 дана у години осим периода у ком се одвија ремонт који траје око 15 дана годишње.

2.3 Услови за управљање заштитом животне средине

Оператер ће у најскоријој будућности успоставити Систем управљања заштитом животне средине (ЕМС), у складу са међународним стандардом ISO 14001: 2004.

Руководство ће успоставити, пратити и преиспитати релевантне циљеве и планове у области заштите животне средине, као и програме за њихово испуњење, обезбедити потребна средства за њихову реализацију.

Осигураће се да сви запослени у потпуности буду свесни својих одговорности и обавеза, које су описане у Систему управљања заштитом животне средине, и обезбедити њихово активно учешће у одржавању и развијању Система.

Руководство ће обезбедити сталне обуке и образовања, као и подстицање запослених на развој свести и одговорности о заштити животне средине.

Контролом производних процеса обезбедиће се ефикасност мера заштите животне средине.

Унапређиваће се и подстицати размена информација о раду постројења и предузетим мерама заштите животне средине, као и размена знања и искустава из области заштите животне средине, између оператера и локалне заједнице.

3. Коришћење ресурса

3.1 Сировине, помоћни материјали и друго

Оператер ће предузети све неопходне мере за ефикасно коришћење сировина и помоћних материјала у свим деловима процеса, имајући посебно у виду смањење стварања отпада, узимајући у обзир најбоље праксе за ову врсту делатности.

Утовар и истовар, као и складиштење материјала вршиће се на за то одређеним местима уз предузимање неопходних мера да не дође до било каквог просипања истих.

3.2 Вода

Обавезује се оператер да поступа у складу са Уговором са ЈКП „Водовод“ Лесковац, о коришћењу услуга водоснабдевања, одвођења и пречишћавања отпадних вода фекалног порекла у градску канализацију, као и у складу с водном дозволом за складиштење нафтних деривата и испуштање пречишћених отпадних вода из индустријског комплекса ИГМ „Младост“ д.о.о. Лесковац.

Обавезује се оператер да врши сталну контролу потрошње воде и испуштање отпадних вода кроз успостављен мониторинг потрошње и израду биланса вода, да о томе води редовно евиденцију и на основу тога, где год је то могуће, смањи количину употребљене воде у технолошком поступку.

3.3 Енергија

Обавезује се оператер да ће обезбедити ефикасно коришћење енергије у свим деловима производње где је то могуће.

4. Заштита ваздуха

4.1 Процес рада и постројења за третман

Обавезује се оператер да ће управљати процесом рада на начин који ће омогућити да постројења за третман отпадних гасова задовоље прописане услове.

Обавезује се оператер да ће управљати, одржавати и контролисати рад система за третман отпадних гасова и о томе водити редовну евиденцију.

Обавезује се оператер да мери емисије загађујућих материја на емитерима: Е-1; Е-2 и Е-3.

4.2 Граничне вредности емисија

Обавезује се оператер да емисије загађујућих материја не прелазе граничне вредности које су дефинисане у Табелама III-1-3:

1) Емисиона тачка : Е-1

Локација: **Централни одпрашивач из примарне прераде и обликовања**

Уређај за третман/пречишћавање: Врећасти филтер, Q=24500m³/h

Висина емитера: 4 m

Табела III-1 – Граничне вредности емисија у ваздуху: **Е-1**
(запремински удео O₂ у отпадном гасу 17%)

Загађујућа материја	Граничне вредности емисије (mg/Nm ³)
Прашкасте материје	20

2) Емисиона тачка : Е-2

Локација: **Извод из коморне сушаре**

Уређај за третман/пречишћавање: нема

Висина емитера: 9 m

Табела III-2 – Граничне вредности емисија у ваздуху: **Е-2**
(запремински удео O₂ у отпадном гасу 17%)

Загађујућа материја	Граничне вредности емисије (mg/Nm ³)
Прашкасте материје	20

3) Емисиона тачка : Е-3

Локација: **Испуст из тунелске пећи**

Уређај за третман/пречишћавање: Нема

Инсталисана топлотна снага на улазу: 11 MWth

Висина емитера: 9 m

Гориво: природни гас/ мазут

Табела III-3 – Граничне вредности емисија у ваздух: **Е-3**
(запремински удео O₂ у отпадном гасу 17%)

Загађујућа материја	Граничне вредности емисије (mg/Nm ³)
Оксиди сумпора изражени као сумпордиоксид - SO ₂	500 ⁽¹⁾
Оксиди азота изражени као азотдиоксид - NO _x	250
Органска материја изражена као укупни угљеник (TOC)	50
Прашкасте материје	20
Флуор и једињења флуора изражени као флуороводоник (HF)	5
Хлор и једињења хлора изражени као хлороводоник (HCl)	30
Бензен	5
Фенол	20
Стирен	100
Метанол	20
Процесни параметри: - температура гаса (°C) - средња брзина струјања гаса (m/s) - проток сувог отпадног ваздуха (m ³ /h) - проценат кисеоника O ₂ (vol%) - притисак отпадног гаса (bar)	

(1) - при уделу сумпора у сировини до 12%

Граничне вредности емисије у ваздух прописане су на основу Уредбе о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух (Службени гласник РС, бр.71/2010 и 6/2011), Прилог IV и Прилог V, Део II, Став 6. Постројења за производњу керамичких производа печењем.

Граничне вредности су прописане за суви отпадни гас, при нормалним условима: T=273,15 K и P=101,3kPa.

Граничне вредности емисије су дате као средње дневне вредности које се формирају од полчасовних средњих вредности.

У случају прекорачења граничних вредности емисије оператер не може ни у ком случају наставити рад дуже од 4 часа, при чему кумулативни период рада у таквим условима не сме прећи 60 часова годишње.

4.3. Тачкасти извори емисија

Обавезује се оператер да води производњу тако да загађујуће материје које се испуштају у ваздух на свим тачкастим изворима буду у складу са вредностима у Табелама III-1-3.

У случају прекида рада уређаја за смањење емисија, оператер мора о томе одмах обавестити надлежни орган, Министарство задужено за послове заштите животне средине, Сектор за контролу и надзор.

4.4. Дифузни извори емисија

Обавезује се оператер да предузме све потребне мере како би се емисија из дифузних извора емисија свела на минимум.

Обавезује се оператер да утовар и истовар материјала осетљивог на дисперзију прашине, обавља искључиво у заштићеном простору од ветра, као и да висина депоноване сировине на одлагалиштима глине не прелази дефинисану коту од **8 m**.

Оператер ће предузети све неопходне мере да избегне дисперзију прашине ван граница постројења.

4.5. Мириси

Обавезује се оператер да обезбеди да се све активности у постројењу које резултирају емисијама у атмосферу одвијају на начин који обезбеђује да нема никаквих мириса ван граница постројења услед одвијања ових активности.

4.6. Контрола и мерење које врши оператер

Обавезује се оператер да врши контролу и мониторинг загађујућих материја сходно динамици дефинисаној у Табелама III-4-6

1) Емисиона тачка: Е-1

Локација: Централни одпрашивач из примарне прераде и обликовања

Табела III-4- Праћење емисија у ваздух:Е-1

Загађујуће материје	Динамика мерења	Узорковање/анализа
Прашкасте материје	2 x годишње	SRPS EN 9096 SRPS EN 13284-1
<i>Процесни параметри</i>	2 x годишње	SRPS ISO 9096 ISO 12141

2) Емисиона тачка: Е-2

Локација: Извод из коморне сушаре

Табела III-5- Праћење емисија у ваздух: Е-2

Загађујуће материје	Динамика мерења	Узорковање/анализа
Прашкасте материје	2 x годишње	SRPS EN 9096 SRPS EN 13284-1
<i>Процесни параметри</i>	2 x годишње	SRPS ISO 9096 ISO 12141

3) Емисионе тачке : Е-3

Локација: Извод из тунелске пећи

Табела III-6- Праћење емисија у ваздух: Е-3

Загађујуће материје	Динамика мерења	Узорковање/анализа
Оксиди сумпора изражени као сумпордиоксид - SO ₂	2 x годишње	SRPS ISO 7934; SRPS ISO 7934/1 SRPS ISO 14791
Оксиди азота изражени као азотдиоксид - NO ₂	2 x годишње	SRPS ISO 14792
Укупни угљоводоници (ТОС)	2 x годишње	SRPS EN 12619
Прашкасте материје	2 x годишње	SRPS ISO 9096 SRPS EN 13284-1
Флуор и једињења флуора (HF)	2 x годишње	ISO 15713
Хлороводоник (HCl)	2 x годишње	SRPS EN 1911-1 SRPS EN 1911-2 SRPS EN 1911-3
Бензен	2 x годишње	SRPS EN 13649
Фенол	2 x годишње	
Стирен	2 x годишње	
Метанол	2 x годишње	
<i>Процесни параметри:</i> - температура гаса (°C) - средња брзина струјања гаса (m/s)	2 x годишње	SRPS ISO 9096 ISO 12141

- проток сувог отпадног ваздуха (m ³ /h)		
- проценат кисеоника O ₂ (vol%)		
- притисак отпадног гаса (bar)		

За мерења емисије загађујућих материја и одређивање услова мерења користиће се референтне методе прописане у Уредби о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух (Службени гласник РС, број 71/2010 и 6/2012).

За мерење емисије загађујућих материја за које нису стандардизоване CEN методе, могу се користити национални и међународни стандарди. Осим референтних метода, могу се користити и друге методе мерења ако се може доказати њихова еквивалентност.

Периодична мерења вршиће се од стране овлашћене стручне организације за обављање такве врсте мерења.

Обавезује се оператер да ће управљати, одржавати и контролисати рад уређаја за третман отпадних гасова и о томе водити редовну евиденцију.

У табели III- 7 дати су параметри који се контролишу, динамика и начин обављања контроле.

Емитер	Е1
Филтер	Врећасти филтер
Параметар који се контролише	Прашкасте материје Потребан притисак који сигнализује редован рад филтера (одвајање прашина од филтер врећа). Диференцијални притисак се не мери.
Начин контроле	Визуелно праћење од стране оператера Достизање сигналне вредности зауставља се процес производње.
Учесталост контроле	Аутоматско праћење контролне табле погона електронским путем Визуелна контрола стање филтер врећа након 300 сати рада система
Сигнална вредност	За визуелну контролу, сигнална вредност је појава прашине око филтер врећа. Износ притиска: 6 бар
Начин замене	Редовна замена се врши након детекције грешке приликом визуелне контроле. Филтер вреће се у току редовне контроле мењају ручно.
Збрињавање отпада	Врећасти филтри се предају овлашћеним лицима за поступање отпадом

4.7. Извештавање

Оператер ће извештавати надлежни орган, Министарство задужено за послове заштите животне средине, Одељење за интегрисане дозволе и Сектор за контролу и надзор, о извршеним мерењима најмање један пут годишње.

Оператер ће обавестити надлежни орган, Министарство задужено за послове заштите животне средине, Одељење задужено за интегрисане дозволе и Сектор за контролу и надзор, о резултатима повремених мерења најкасније у року од 30 дана од извршеног мерења.

Уколико дође до прекорачења граничних вредности емисија или удеса (неконтролисаног испуштања загађујућих материја у ваздух) оператер је дужан да одмах о томе обавести надлежни орган, Министарство задужено за послове заштите животне средине, Сектор за контролу и надзор.

Обавеза је оператера да Агенцију за заштиту животне средине извештава о мониторингу загађујућих материја које се емитују у ваздух до 31.03. текуће године за претходну годину.

5. Отпадне воде

5.1 Процес рада и постројења за третман

Обавезује се оператер да ће управљати процесом рада на начин који ће омогућити да квалитет испуштених вода одговара условима за испуштање отпадних вода у градску канализацију уз редовно узорковање и анализу њеног квалитета.

Обавезује се оператер да поступа у складу са водном дозволом бр. 325-04-677/2011-07.

Обавезује се оператер да објекте за захватање воде, транспорт, канализацију и испуштање отпадних вода одржава у исправном и функционалном стању.

Обавезује се оператер да отпадне воде из процеса производње (кондензат) и од прања подова, одводи искључиво преко таложника у јавни канализациони систем, а евентуално зауљене атмосферске воде преко сепаратора масти и уља, такође у јавни канализациони систем.

Обавезује се оператер да врши контролу исправности уређаја за мерење захваћене воде из градске водоводне мреже, тако и испуштених отпадних вода у градску канализацију.

Обавезује се оператер да врши контролу исправности постројења за пречишћавање технолошких и атмосферских отпадних вода –таложника и сепаратора масти и уља.

Обавезује се оператер да врши редовно мерење количине и квалитета отпадних вода које се испуштају у јавну канализацију.

5.2 Емисије у воду

Обавезује се оператер да управља процесом рада на начин који ће омогућити да квалитет пречишћених отпадних вода, технолошких, санитарних и атмосферских, задовољава захтеве испуштања у јавну канализацију, а на основу Уредбе о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање (Службени гласник РС 67/11 и 48/12) Део III, Табела 1, као и према Правилнику о санитарно-техничким условима за испуштање отпадних вода у јавну канализацију (Службени гласник општине Лесковац, бр. 14/92 и 10/93).

5.3 Граничне вредности емисија

Обавезује се оператер да емисије загађујућих материја у воде не прелазе граничне вредности које су дефинисане у Табели III-8:

Табела III-8: Граничне вредности емисије загађујућих материја у технолошким и атмосферским отпадним водама на месту испуштања у јавну канализацију – Збирна шахта

Ред. број	Загађујућа материја	Јединица мере	Гранична вредност емисије*
1.	pH		6,5-9,0
2.	Температура воде	°C	40
3.	Суспендоване материје	mg/l	50
4.	БПК ₅	mg/l	300
5.	ХПК	mg/l	550
6.	Хлориди (као укупни Cl)	mg/l	450
7.	Укупне масти и уља	mg/l	40

*Вредности се односе на 24-часовни средње композитни узорак

Обавезује се оператер да уколико не задовољи граничне вредности прописане овом дозволом за отпадне воде које се испуштају у јавну канализацију, предвиди одговарајуће мере за смањење загађења. Разређивање отпадних вода ради достизања граничних вредности емисија за испуштање у јавну канализацију није дозвољено.

Обавезује се оператер да у случају загађивања вода/подземних вода/земљишта (на пр.услед хаварије на постројењу) предузме све мере за спречавање и санацију загађења и да планира средства и рокове за њихово остваривање.

5.4 Контрола и мерење које врши оператер

Обавезује се оператер да врши контролу и мониторинг загађујућих материја пре испуштања у градску канализацију, сходно динамици дефинисаној у Табели- III-9:

Табела - III-9: Праћење показатеља квалитета ефлуента пре испуштања у јавну канализацију

Ред. број	Параметар	Динамика мерења	Мерење
1.	Т (температура)	4 пута годишње	SRPS.H.Z1.106/6, EPA 170.1
2.	рН вредност	4 пута годишње	SRPS.H.Z1.111, ISO 10523
3.	Суспендоване материје	4 пута годишње	SRPS EN 872; SRPS.H.Z1.160
4.	ВПК ₅	4 пута годишње	SRPS ISO 5815 SRPS EN 1899-1
5.	НРК	4 пута годишње	SRPS ISO 6060
6.	Хлориди (као укупни Cl)	4 пута годишње	SRPS ISO 9297:1997 SRPS ISO 9297/1:2007
7.	Укупне масти и уља	4 пута годишње	ЗЛ-052 (I)

Динамика мерења је исказана у складу са Правилником о начину и минималном броју испитивања квалитета отадних вода (Сл.гласник РС, број 47/83 и 13/84 –испр.)

Све методе мерења морају бити имплементирани тако да испуњавају услове наведене у Прилогу 1 Уредбе о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и поковима за њихово достизање (Сл.гласник РС, број 67/2011 и 48/2012 -испр.).

Мерења квалитета вода вршиће се од стране овлашћене стручне организације за обављање такве врсте мерења.

Мерење квалитета вода вршити на испусту пречишћених отпадних вода.

Узорке узимати у складу са ISO 5667-10.

5.5 Извештавање

Оператер ће извештавати надлежни орган, Министарство задужено за послове заштите животне средине, Одељење задужено за интегрисане дозволе и Сектор за контролу и надзор и Министарство задужено за послове из области водопривреде, Републичку дирекцију за воде, о извршеним мерењима једанпут годишње.

Уколико дође до неконтролисаног испуштања загађујућих материја у воду оператер је дужан да одмах о томе обавести Министарство задужено за послове заштите животне средине, Сектор за контролу и надзор, као и Министарство задужено за послове водопривреде, односно Републичку дирекцију за воде.

Обавезује се оператер да доставља редовне годишње извештаје о контроли и мерењима квалитета отпадних вода у ИГМ „Младост“ д.о.о., Лесковац, Агенцији за заштиту животне средине, најкасније до 31. марта текуће године за претходну годину.

6. Заштита земљишта и подземних вода од загађивања

Обавезује се оператер да ће управљати процесом рада на начин који ће омогућити да се спречи свако загађивање земљишта на локацији ИГМ „Младост“ д.о.о., Лесковац.

Обавезује се оператер да у случају било каквог неконтролисаног испуштања загађујућих материја у земљиште, одмах о томе обавести Министарство задужено за послове заштите животне средине, Сектор за контролу и надзор и у најкраћем року изврши санацију тог дела земљишта.

Отпад који се привремено складишти на локацији, мора бити сакупљан и одложен на места одређена за то и заштићена од цурења и пропуштања.

Оператер ће спречити свако директно испуштање отпадних вода са локације у подземно водно тело.

Оператер ће системом постављених пијезометара (према приложеном Програму мера прилагођавања рада постројења до 31.12.2015.године, као и плану мониторинга подземних вода) вршити контролу промене квалитета подземних вода.

Све анализе квалитета подземних вода вршиће се од стране стручне организације овлашћене за те послове.

Обавезује се оператер да врши испитивање квалитета и квантитета подземних вода једном у две године.

7. Управљање отпадом

Обавезује се оператер да у току обављања своје редовне активности, нестабилних режима рада, као и након престанка рада, управља отпадом тако да обезбеди смањење свих могућих негативних утицаја на животну средину.

7.1 Производња отпада

Обавезује се оператер да у току редовног рада постројења обезбеди примену начела хијерархије управљања отпадом, односно предузме све мере са циљем смањења производње отпада, посебно опасног отпада, смањења коришћења ресурса, и где год је могуће обезбеди поновну употребу и рециклажу, односно искоришћење насталог отпада.

7.2 Сакупљање и одвожење отпада

Обавезује се оператер да разврстава отпад према месту настанка, пореклу и предвиђеном начину поступања са истим.

Обавезује се оператер да врши сакупљање разврстаног отпада одвојено, у складу са потребом будућег поступања са истим.

Обавезује се оператер да ако није у стању да организује поступање са отпадом у складу са горе наведеним, преда отпад лицу које је овлашћено за сакупљање и транспорт отпада, тј. које поседује одговарајућу дозволу.

7.3 Привремено складиштење отпада

Обавезује се оператер да отпад складишти на местима која су технички опремљена за привремено чување отпада на локацији.

Отпад се не може складиштити на простору, као и на манипулативним површинама које нису намењене за складиштење.

Опасан отпад не може бити привремено складиштен на локацији постројења дуже од 12 месеци.

Приликом складиштења опасан отпад се пакује у одговарајуће посуде и обележава налепницом која садржи следеће податке: индексни број и назив у складу са Каталогом отпада, ознаку према Листи категорија, ознаку према Листи компоненти које га чине

опасним, ознаку према Листи карактеристика које га чине опасним, физичко својство отпада, количину, податке о власнику отпада и квалификованом лицу одговорном за поступање са опасним отпадом, као и упозорење да је у питању опасан отпад.

Складиште опасног отпада мора бити физички обезбеђено, закључано и под сталним надзором. Забрањено је мешање различитих категорија опасних отпада или мешање опасног отпада са неопасним отпадом.

Оператер ће управљање посебним токовима отпада у потпуности ускладити са прописаним законским и подзаконским актима у области управљања отпадом.

7.4 Превоз отпада

Обавезује се оператер да за превоз отпада ван локације постројења може ангажовати искључиво превозника, који испуњава све захтеве који су регулисани посебним прописима о транспорту и који има одговарајућу дозволу надлежног органа, за транспорт отпада.

Обавезује се оператер да интерни превоз, утовар и истовар отпада у оквиру локације обавља на начин који ће онемогућити расипање отпада, распршивање и друге негативне утицаје на животну средину.

7.5 Прерада отпада, третман и рециклажа

Генерисани отпад који се може користити за поновну употребу производа за исту или другу намену, за рециклажу, односно третман отпада, ради добијања сировине за производњу истог или другог производа, као секундарна сировина, за енергетско искоришћење, оператер је обавезан да преда лицу које је овлашћено за те послове тј. има одговарајућу дозволу надлежног органа.

Оператер ће свим врстама отпада који се генерише на локацији управљати у потпуности у складу са прописаним законским и подзаконским актима у области управљања отпадом.

Обавезује се оператер да са следећим идентификованим врстама отпада поступа у складу са прописаним операцијама наведеним у Табелама III-9 и 10:

Табела III-10 - Опасан отпад

Врста отпада	Индексни број	Поновно искоришћење/депоновање
Истрошени оловни акумулатори	16 06 01*	R12-испорука овлашћеним трећим лицима
Отпадна рабљена уља	13 02 06*	R9- коришћење у постројењу као мазиво
Отпадна електронска опрема и електрична опрема	16 02 13*	R12-испорука овлашћеним трећим лицима

Табела - III-11 - Неопасан отпад

Врста отпада	Индексни број	Поновно искоришћење/депоновање
Сепарат глине	10 12 01	D1- насипање путева

Сушени цреп	10 12 01	R5-третман у постројењу
Печени цреп	10 12 08	D1-насипање путева
Истрошене гуме	16 01 03	R12-испорука овлашћеним трећим лицима
Отпад од дрвета	15 01 03	R1-коришћење као гориво
Дрвена струготина	03 01 99	R1-коришћење као гориво
Метални отпад –обрада ферометала	12 01 01	R12- испорука овлашћеним трећим лицима
Метални отпад –паљена жица	12 01 99	R12- испорука овлашћеним трећим лицима
Пластични отпад	15 01 02	R12- испорука овлашћеним трећим лицима
Отпадни папир	15 01 01	R12- испорука овлашћеним трећим лицима
Пепео (шљака и прашина из котла)	10 01 01	D1-одлагање у јаме глинокопа
Мешани комунални отпад	20 03 01	R/D-предаја овлашћеном оператеру или уговор са комуналним предузећем

7.6 Одлагање отпада

Није дозвољено трајно одлагање било које врсте отпада на локацији постројења оператера.

7.7 Контрола отпада и мере

Обавеза је оператера да води тачну евиденцију врста и количина насталог, привремено складиштеног и отпада који се предаје правном лицу или предузетнику, а који поседује одговарајуће дозволе за његово преузимање.

Испитивање отпада вршити у складу са чланом 23. Закона о управљању отпадом и чланом 6. Правилника о категоријама, испитивању и класификацији отпада.

7.8 Узорковање отпада

Узорковање и испитивање отпада вршити од стране овлашћене стручне организације за узорковање и испитивање отпада у складу са законом. Узорковање и испитивање отпада вршити стандарним методама.

7.9 Документовање и извештавање

Обавезује се оператер да води дневну евиденцију о отпаду.

Обавезује се оператер да уредно попуњава сваки Документ о кретању отпада и Документ о кретању опасног отпада.

Обавезује се оператер да доставља Министарству надлежном за послове заштите животне средине пети примерак документа о кретању опасног отпада, за преузете секундарне сировине које имају карактер опасног отпада.

Обавезује се оператер да доставља Министарству надлежном за послове заштите животне средине први примерак документа о кретању опасног отпада који упућује другом оператеру на даљи третман/одлагање и то 3 дана пре започињања кретања опасног отпада.

Обавезује се оператер да доставља редовне годишње извештаје Агенцији за заштиту животне средине најкасније до 31. марта текуће године за претходну годину.

8. Бука и вибрације

У току редовног рада постројења ИГМ „Младост“ д.о.о., Лесковац представља извор буке у животној средини. Бука потиче од рада постројења, машина и опрема, тако и од транспортних средстава која опслужују локацију постројења.

Током редовног рада постројења ИГМ „Младост“ д.о.о., Лесковац, нема значајних утицаја на вибрације у животној средини.

8.1 Процес рада и помоћна опрема

Обавезује се оператер да ће управљати процесом рада на начин који ће ниво буке у животној средини свести на најмању могућу меру.

Оператер ће се придржавати радног режима у постројењу тј. наведени извори буке раде у три смене, у периоду дан и вече (од 06 до 22 часа) и ноћ.

8.2 Врсте емисија

Обавезује се оператер да управља процесом рада на начин који омогућава да ниво буке у животној средини на граници индустријског комплекса не прелази вредности прописане у Табели III- 12:

Табела III- 12: Дозвољени ниво буке:

Дозвољени ниво буке у dB(A)- ДАН и ВЕЧЕ	Дозвољени ниво буке у dB(A) - НОЋ
60	50

Дозвољени нивои буке одређени су на основу Уредбе о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини (Сл. Гласник РС бр. 75/2010), Прилог 2, табеле 1.

За сада није извршено зонирање буке на територији Општине Лесковац. На основу локације и карактера предметног подручја, намена простора је зона 4. Пословно-стамбена подручја, трговачко-стамбена подручја и дечја игралишта. Уколико се зонирањем буке установи да подручје припада другој зони, оператер је у обавези да предузме све мере да смањи ниво буке и задовољи задате граничне вредности.

8.3 Контрола и мерење (места, учесталост, методе)

Обавезује се оператер да мерење буке спроводи на три референтна места у циљу испитивања усклађености емитованог нивоа буке са прописаним нивоима.

Обавезује се оператер да врши контролу и мониторинг нивоа буке на локацијама осетљивим на ниво буке са динамиком мерења најмање једном годишње, као и приликом измена на постројењима која емитују буку.

Мерење буке у животној средини може да врши само овлашћена стручна организација која испуњава прописане услове за мерење буке дефинисане Правилником о условима које мора да испуњава стручна организација за мерење буке, као и о документацији која се подноси уз захтев за добијање овлашћења за мерење буке ("Службени гласник РС", број 72/2010).

Мерење буке у животној средини вршиће се према стандардима SRPS ISO 1996-1 и SPRS ISO 1996-2 дефинисано Правилником о методама мерења буке, садржини и обиму извештаја о мерењу буке ("Службени гласник РС", број 72/2010).

8.4 Извештавање

Обавезује се оператер да извештаје о мерењу буке у животној средини учини доступним инспекцији за заштиту животне средине током инспекцијских прегледа.

Садржина и обим извештаја о мерењу буке у животној средини дефинисана је Правилником о методама мерења буке, садржини и обиму извештаја о мерењу буке ("Службени гласник РС", број 72/2010).

Обавезује се оператер да доставља редовне годишње извештаје о контроли и мерењу нивоа буке у животној средини Агенцији за заштиту животне средине, најкасније до 31. марта текуће године за претходну годину.

9. Спречавање удеса и одговор на удес

Обавезује се оператер да у складу са дефинисаним поступцима у случају ванредних ситуација предузме мере које ће минимизирати негативне ефекте на животну средину.

Обавезује се оператер да спроводи мере контроле технолошког процеса и свих његових параметара који могу довести до удеса.

Обавезује се оператер да у складу са Планом заштите од пожара предузме све превентивне мере да до пожара не дође.

Обавезује се оператер да врши обуку запослених из области противпожарне заштите у складу са Планом заштите од пожара.

Обавезује се оператер да врши проверу исправности унутрашње и спољешње хидрантске мреже и мобилне опреме за гашење пожара у складу са динамиком прописаном у Плану заштите од пожара.

Обавезује се оператер да све опасне материје које се користе у процесу производње складишти на прописан начин, као и да рукује са истима у складу са прописаним постојећим процедурама.

Обавезује се оператер да врши посебну обуку запослених који раде са опасним материјама или рукују са истим, у циљу њихове сталне едукације ради спречавања акцидената те врсте.

Обавезује се оператер да редовно контролише исправност уређаја, инсталација, мерне опреме и исправност заштите на свим уређајима. На тај начин ће спречити евентуалне акциденте.

Обавезује се оператер да у случају акцидента, према прописаној процедури, утврди узрок акцидента, идентификује датум, време и место акцидента. Оператер ће том приликом

идентификовати све врсте емисија у животну средину и применити све мере потребне да се поменуте емисије смање, као и проценити ефекат сваке такве предузете мере. Обавезује се оператер да након акцидента предузме све потребне мере за отклањање последица који је исти изазвао по животну средину према прописаним процедурама. Обавезује се оператер да предузме све превентивне мере и унесе све додатне активности у постојећим процедурама, прописаним у Плану мера за спречавање удеса и ограничавање његових последица, као и у Плану заштите од пожара, а све у циљу спречавања акцидента.

9.1 Извештавање у случају удеса

Обавезује се оператер да у случају акцидента одмах о томе обавести надлежне органе, Министарство задужено за послове заштите животне средине, Министарство унутрашњих послова, као и јединицу локалне самоуправе.

Оператер је дужан да у најкраћем року обавести надлежне органе о планираним мерама за отклањање последица акцидента, а након завршене анализе свих аспеката акцидента, да предложи превентивне мере за спречавање будућих акцидента.

10. Нестабилни (прелазни) начини рада

Пуштање у рад постројења и подешавање радних параметара вршити по утврђеном редоследу поступака којима ће се осигурати сигурност процеса и појаву акцидентних ситуација свести на минимум. Редовно одржавати, прегледати и тестирати опрему према стандардним процедурама.

Престанак рада постројења вршити по утврђеном редоследу поступака.

Одржавати систем аутоматске регулације и контроле који детектује сваки изненадни престанак производње или отказивање опреме.

Придржавати се процедура и корективних мера уграђених у систем управљања процесом производње, у случајевима могућих кварова, цурења и отказивања опреме.

11. Дефинитивни престанак рада постројења или његових делова

У случају престанка рада постројења придржавати се плана приложеног у захтеву за издавање интегрисане дозволе у Прилогу III-12.

Престанак обављања процеса производње, монтажу опреме и објеката и враћање земљишта у стање пре изградње фабрике обавити у две фазе. Прва фаза обухватила би све активности обустављања производње, монтажу опреме, уклањање инфраструктурних објеката са темељима. Друга фаза обухватила би активности којима би се предметна локација (површина) вратила у стање да се може користити у сврхе изградње или индустријске потребе.

Неискоришћене сировине, хемикалије и материјале уколико је могуће вратити добављачима или предати другом оператеру на коришћење. Сав преостали материјал ускладиштити или одложити на за то предвиђену локацију.

Целокупну опрему демонтирати, сакупити и продати или одложити на за то предвиђену локацију.

Инфраструктурне објекте и складишта уклонити. Уклонити све путеве, саобраћајнице и темеље.

Отпад настао од процесних активности, као и отпад настао након престанка рада

постројења услед демонтаже и рашчишћавања локације, уклонити на законски прописан начин у складу са врстом и карактером отпада.

Извршити испитивање земљишта и санацију терена на локацији.

Обавезује се оператер да изврши ремедијацију земљишта уколико је при обављању редовне производње дошло до загађења земљишта, односно уколико је у току обављања активности за реализацију плана враћања локације у стање пре изградње фабрике дошло до загађења, тј контаминације земљишта.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Оператер ИГМ „Младост“ д.о.о. Лесковац, поднео је дана 02.11.2010.године, Министарству животне средине и просторног планирања захтев за издавање интегрисане дозволе, број 353-01-02284/2010-02, за рад целокупног постројења и обављање активности производње опекарских производа на локацији катастарске парцеле бр.: 6366/1, 6366/6 и 6366/7 КО Лесковац, општина Лесковац.

С обзиром да захтев није био потпун, надлежни орган, Министарство животне средине и просторног планирања, је затражио допуну захтева дописом од 20.01.2011.године. Оператер је 09.06.2011.године министарству упутио захтев за продужење рока за допуну захтева што му је дописом од 10.06.2011.године одобрено.

Након допуне захтева од 04.07.2011.године, и дописа министарства о додатној допуни од 27.09.2011.године, оператер је надлежном органу упутио захтев за обуставу поступка јер је дошло до битних измена у технолошком поступку и промене енергента. Потом је уследио одговор министарства, у смислу подношења допуне новим подацима. Оператер је предао захтев са новим подацима у смислу новог енергента 18.09.2013.године, Министарству енергетике, развоја и заштите животне средине, а затим и допуну 24.01.2014.године, када је и комплетиран захтев за издавање интегрисане дозволе, који је урађен у складу са чланом 8. и 9. Закона о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине (Службени гласник РС, број 135/04) и Правилником о садржини, изгледу и начину попуњавања захтева за издавање интегрисане дозволе (Службени гласник РС, број 30/06). Оператер је уз захтев приложио и потребну документацију дефинисану чланом 9. Закона о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине. Такође, оператер је уз захтев предао и потребне дозволе и сагласности издате од стране других органа и организација, изјаву којом потврђује да су информације садржане у захтеву истините, тачне, потпуне и доступне јавности, као и доказ о уплаћеној административној такси.

Обилазак локације на којој се налази постројење обављен је од стране надлежног органа 08.11.2013.године.

Након низа састанака одржаних са представницима ИГМ „Младост“ д.о.о. Лесковац, започета је процедура издавања интегрисане дозволе.

У току спровођења досадашњег поступка за издавање интегрисане дозволе надлежни орган, Министарство енергетике, развоја и заштите животне средине, је на основу члана 11., а у вези са чланом 23. Закона о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине, у дневном листу „Политика“ од 19.марта 2014.године, огласило обавештење о пријему захтева за издавање интегрисане дозволе оператера ИГМ „Младост“ д.о.о. Лесковац. Захтев за издавање интегрисане дозволе објављен је и на сајту Министарства енергетике, развоја и заштите животне средине у целисти, како би заинтересована јавност, органи и организације имале увид у текст захтева. Такође, о пријему захтева упућено је писмено обавештење јединици локалне самоуправе,

Скупштини општине Лесковац, Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде, Републичкој дирекцији за воде, као и Заводу за заштиту природе.

Јавни увид у захтев за издавање интегрисане дозволе трајао је 15 дана чиме је обезбеђено учешће заинтересованих органа/организација и заинтересоване јавности. Други органи и организације, као и представници заинтересоване јавности могли су и доставити своја мишљења Министарству енергетике, развоје и заштите животне средине у року од 15 дана од дана пријема обавештења о поднетом захтеву. У законском року достављено је позитивно мишљење Завода за заштиту природе, на захтев за издавање интегрисане дозволе. Од стране других органа и организација или заинтересоване јавности није достављено ни једно мишљење на захтев за издавање интегрисане дозволе након чега је процедура настављена и надлежни орган је приступио изради нацрта интегрисане дозволе.

Након израђеног нацрта интегрисане дозволе, у складу са законом, спроведен је јавни увид у израђен нацрт дозволе и пратећу документацију. Надлежни орган је издао обавештење за јавност о израђеном нацрту интегрисане дозволе у дневном листу „Данас“, дана 3.априла 2015.године. Такође је о израђеном нацрту интегрисане дозволе упућено и писмено обавештење јединици локалне самоуправе Општини Лесковац, Заводу за заштиту природе Републике Србије, Министарству пољопривреде и заштите животне средине- Републичкој дирекцији за воде. Јавни увид у нацрт интегрисане дозволе трајао је 15 дана чиме је обезбеђено учешће заинтересованих органа/организација и заинтересоване јавности. Други органи и организације, као и представници заинтересоване јавности могли су да доставе своја мишљења Министарству пољопривреде и заштите животне средине, у року од 15 дана, од дана пријема обавештења о урађеном нацрту интегрисане дозволе. У законском року није достављено ни једно мишљење на израђени нацрт дозволе.

Министарство пољопривреде и заштите животне средине образовало је 23.марта 2015.године, на основу чл.13. и 14. Закона о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине, Техничку комисију за оцену услова утврђених у нацрту интегрисане дозволе за оператера ИГМ „Младост“д.о.о Лесковац, за рад постројења у Лесковцу. Решењем о образовању Техничке комисије дефинисани су председник и чланови исте, као и задатак Техничке комисије у процедури издавања интегрисане дозволе, за оператера ИГМ „Младост“д.о.о Лесковац. Након разматрања захтева оператера, приложене документације уз захтев за интегрисану дозволу и нацрта интегрисане дозволе, Техничка комисија је одржала састанак 20.априла 2015.године. Након састанка, Техничка комисија је сачинила извештај са оценом услова утврђених у нацрту интегрисане дозволе и исти доставила надлежном органу без одлагања. Техничка комисија је закључила, у свом извештају, да се након уношења измена у дозволу у делу усаглашени примедби на састанку комисије, оператеру ИГМ „Младост“д.о.о Лесковац, може издати интегрисана дозвола. Овакав став, техничка комисија је проследила надлежном органу.

На основу захтева оператера за издавање интегрисане дозволе, приложене документације уз захтев, обиласка локације, извештаја и оцене техничке комисије, узимајући у обзир да мишљење других органа и организација није било, осим позитивног мишљења Завода за заштиту природе Републике Србије, на захтев за издавање интегрисане дозволе, Министарство пољопривреде и заштите животне средине је донело одлуку о издавању интегрисане дозволе, регистарски број 5, оператру ИГМ „Младост“д.о.о Лесковац, за рад целокупног постројења и обављање активности производње и опекарских производа, тачније црепа, на локацији Лесковац, као што је дато у диспозитиву овога решења.

Трошкове Републичке административне таксе у износу од 139.530,00 динара сноси оператер ИГМ „Младост“д.о.о Лесковац, који је потврду исте приложио из захтев интегрисане дозволе.

Поука о правном леку: Ово решење је коначно у управном поступку и против њега се може покренути управни спор пред Управним судом у Београду, у року од 30 дана од дана достављања решења.

Прилози:

- Листа докумената
- Нетехнички резиме
- Листа правних прописа

Доставити:

- Оператеру
- У регистар издатих дозвола
- Републичкој инспекцији
за заштиту животне средине
- Архиви

ДРЖАВНИ СЕКРЕТАР

Проф.др Зоран Рајић